

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФУНКЦІОНАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ПРИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАННЯХ З ОСНОВАМИ М'ЯЗОВОГО ТЕСТУВАННЯ ТА
ЕЛЕКТРОМІОГРАФІЇ**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

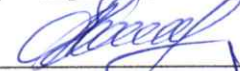
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології д.мед.н., професор Рожко П.Д., доцент, к.мед.н. Шахновський І.В., асистент Чередниченко А.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Павло РОЖКО

Погоджено із гарантом ОПП Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з стоматологічних дисципліни ОНМедУ .

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з стоматологічних дисциплін ОНМедУ

 Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри ортопедичної
стоматології та ортодонції

Протокол № 1 від « 02 » 09 2024 р.

Завідувач кафедри Володимир Теронівський
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Вибіркова дисципліна
Кредитів: 3	Спеціальність 221 «Стоматологія»	Рік підготовки: 3
Годин: 90		Семестр V-VI
Змістових модулів: 1	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Лекції (0 год.)
		Семінарські (0 год.)
		Практичні (30 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (60 год.)
		у т. ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю - залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни — компетентності, програмні результати навчання

Мета викладання курсу за вибором «Функціональна діагностика при стоматологічних захворюваннях з основами м'язового тестування та електроміографії» є досягнення цілей дисципліни «Ортопедична стоматологія», що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за спеціальністю «Стоматологія» відповідно до блоку її змістових модулів та є основою для побудови змісту даного курсу за вибором. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Завдання: вивчення курсу за вибором «Функціональна діагностика при стоматологічних захворюваннях з основами м'язового тестування та електроміографії» є: навчити здобувачів вищої освіти проводити обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; навчити здобувачів аналізувати діагностичні моделі пацієнтів з різними видами патології зубощелепного апарату; на основі клінічного мислення вибирати естетичні методи відновлення дефектів зубів та зубних рядів; навчити здобувачів виконувати практичні навички під час клінічного прийому пацієнтів з різними дефектами зубощелепного апарату; навчити здобувачів вирішувати ситуаційні задачі, що мають клінічне спрямування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальних (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних (СК):

СК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати

підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

СК9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- анатомію, гнатологію, фізіологію зубощелепної системи;
- етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні прояви, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, профілактику, прогноз при стоматологічних захворюваннях та їх ускладненнях;

Вміти:

- визначати центральну оклюзію та центральне співвідношення щелеп;
- проводити функціональну діагностику, усунення травматичної оклюзії.

2. Зміст навчальної дисципліни

Тема № 1. Гнатологія як науково-практичний напрямок в ортопедичній стоматології. Морфофункціональні елементи зубощелепної системи, їх взаємозв'язок. Біомеханіка жувального апарату Прикус, артикуляція, оклюзія. Функції білатеральних систем. Артикуляційна рівновага.

Ортопедична стоматологія визначення, мета, завдання. Гнатологія, визначення, мета, завдання. Жувальний апарат. Функція. Зв'язок з ШКТ. Зуби щелепна система. Елементи. Функції. Щелепно-лицева ділянка. Морфологія. Функції. Артикуляція. Визначення. Статичні та динамічні фактори. Оклюзія. Види. Ознаки. Прикус. Визначення. Види. Фізіологічні види прикусу. Ознаки. Патологічні види прикусу. Ознаки. Рухи нижньої щелепи. Суглобові та різцові шляхи. Жувальний цикл. Фази. Жувальні м'язи. Топографія. Функції. Білатеральна системи. Функціональні зв'язки. Білатеральна системи жувального апарату. Симетрія. Асиметрія. Статичні та динамічні прояви функцій жувального апарату і зубощелепної системи. Артикуляційна рівновага в морфологічних елементах жувального апарату. Артикуляційна рівновага в антагоністичних функціональних системах жувального апарату. Патологічні прояви порушення артикуляційної рівноваги в формуванні та функціонуванні жувального апарату.

Тема № 2. Методики визначення центральної оклюзії і центрального співвідношення щелеп. Функціональна патологія зубів і зубних рядів. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій відсутності зубів. Апаратурна функціональна діагностика зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.

Оклюзія. Визначення. Види. Ознаки. Центральна оклюзія. Визначення. Ознаки. Класифікація дефектів зубних рядів. (Кеннеді, Кулаженко, Гаврилова, Бетельмана). Класифікація дефектів зубних рядів для визначення центрального співвідношення щелеп. Методи визначення центральної оклюзії при I, II, III, IV групах за Бетельманом. Помилки при визначенні центральної оклюзії, їх виявлення, недоліки та усунення. Помилки при визначенні центральної оклюзії при відсутності зубів (I, II, III гр. За Бетельманом). Помилки при визначенні центральної оклюзії при повній відсутності зубів. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій втраті зубів, 1, 2, 3, 4 класи за Кеннеді. Функціональна діагностика зубощелепної системи. Методи. Електроодонтодіагностика. Електроміографія. Мاستикаціографія. Гнатометрія. Статичні методи визначення жувальної ефективності.

Функціональні методи визначення жувальної ефективності. Запис рухів нижньої щелепи. Визначення стійкості капілярів слизової оболонки.

Тема № 3. Функціональне призначення оклюзійних поверхонь зубів та їх взаємодія з зубами антагоністами. Оклюзійний компас. Формування оклюзійних контактів при виготовленні зубних протезів.

Анатомічна будова зуба. Ознаки коронки зуба (кута, кривизни, нахилу). Гістологічна будова зуба. Коронка зуба. Поверхні. Функціональне призначення. Анатомічна будова різних груп зубів верхньої щелепи (оклюзійна поверхня). Анатомічна будова різних груп зубів нижньої щелепи (оклюзійна поверхня). Оклюзійна поверхня першого моляра верхньої та нижньої щелепи (бугри, гребні, скати, фісури). Співвідношення оклюзійних поверхонь перших молярів верхньої та нижньої щелеп в положенні центральної оклюзії. Співвідношення оклюзійних поверхонь премолярів верхньої та нижньої щелеп в положенні центральної оклюзії. Формування (моделювання) оклюзійних поверхонь і контактів при виготовленні зубних протезів (вкладок, коронок, мостоподібних протезів, часткових знімних протезів, повних знімних протезів). Оклюзіограма. Види. Методи. Супраоклюзія. Інфраоклюзія. Ознаки. Наслідки. Методи усунення. Оклюзійні компас(протрузія, латеротрузія, медіатрузія). Сагітальні та трансверзальні суглобові та різцові шляхи. Кут Бенета.

Тема № 4. Морфофункціональні зміни в тканинах пародонта при його функціональному перевантаженні. Причини функціонального перевантаження тканин пародонта. Травматична оклюзія. Прямий і відбитий травматичні вузли. Особливості ортопедичного лікування функціонального перевантаження пародонту.

Періодонт. Визначення. Будова. Функції. Амортизаційна та сенсорна функції періодонта в нейрорегуляторній координації артикуляції жувального апарату. Пародонт. Визначення. Структурні елементи. Функції. Фізіологічна рухливість зубів. Патологічна рухливість зубів. Ознаки. Пародонтит. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні ознаки пародонтиту. Запалення. Визначення. Ознаки. Запальні процеси при пародонтиті. Види. Травматична оклюзія. Визначення. Види. Етіологія. Патогенез. Травматичні вузли (прямий, відбитий). Резервні можливості пародонту. Атрофія. Визначення. Діагностика та клінічні прояви при пародонтиті. Статичні методи визначення жувальної ефективності (Системи Агапова, Оксмана). Методи дослідження тканин пародонту. Пародонтограма Курляндського. Складання. Призначення. Методи усунення травматичної оклюзії. Артикуляційна рівновага при декомпенсованому стані тканин пародонта. Роль і місце ортопедичних заходів в комплексному лікуванні тканин пародонта.

Тема № 5. Особливості діагностики оклюзійних порушень при деформаціях зубних рядів і прикусу, пов'язаних з патологією твердих тканин зубів, з парафункціями, частковою відсутністю зубів. Патогенез вертикальних і горизонтальних деформацій зубних рядів. Клініка, класифікація, апаратна функціональна діагностика деформації зубних рядів.

Оклюзійна площина. Протетична площина. Оклюзійна поверхня. Оклюзійні криві. Функції. Зубні ряди. Форма. Симетрія. Функціональний синергізм і антагонізм зубних рядів. Артикуляційна рівновага при оклюзійній взаємодії зубних рядів і функціональних груп зубів. Анатомо-морфологічні та нейрорегуляторні фактори артикуляційної рівноваги при оклюзійних взаємодіях зубних рядів. Захворювання твердих тканин зубів. Класифікації. Етіологія втрати зубів. Класифікації дефектів зубних рядів (Кеннеді, Кулаженко Гаврилова). Деформації зубних рядів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Класифікації. Вертикальні деформації зубних рядів. Етіологія. Патогенез. Горизонтальні деформації зубних рядів. Етіологія. Патогенез. Функціональна діагностика деформації зубних рядів. (лицеві дуги, діагностичні моделі, артикулятори). Патологічна стертість зубів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Класифікації. Парафункція жувальних м'язів. Етіологія.Клініка. Методи обстеження. Електроміографія. Зміна висоти прикусу при деформаціях зубних рядів та патологічної стертості зубів. Ортопедичні методи відновлення функції жування при деформації зубних рядів та патологічної стертості. Ортопедичні методи відновлення функції жування при деформації зубних рядів та твердих тканин зубів. Ускладнення при

ортопедичного лікування деформації зубних рядів. Ускладнення при ортопедичному лікуванні патологічної стертості твердих тканин зубів.

Тема № 6. Функціональна патологія скронево-нижньощелепного суглоба. Клініко-інструментальні і апаратурні методи обстеження хворих з патологією СНЩС. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Апарати для обстеження хворих з патологією СНЩС (лицьові дуги, артикулятори, аксіографи). Залік.

Будова скронево-нижньощелепного суглобу (СНЩС). Функціональні співвідношення елементів СНЩС. Біомеханіка СНЩС. Суглобові шляхи. Кут Беннета. Фази жуваального циклу в СНЩС. Методи дослідження СНЩС. Функціональна патологія СНЩС. Етіологія. Патогенез. Клініка. Дисфункція СНЩС. Діагностика. Артрит. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Артроз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС з незнімними конструкціями (вкладки, вініри, коронки, мостоподібні протези). Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС частковими знімними протезами (ЧЗП,БП). Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС повними знімними протезами. Помилки та ускладнення ортопедичного лікування при дисфункції СНЩС. Профілактика дисфункцій СНЩС. Ознаки завищення і зниження прикусу при патології твердих тканин зубів. Ознаки завищення і зниження прикусу при частковій відсутності зубів. Ознаки завищення і зниження прикусу при повній відсутності зубів. Артикуляційна рівновага при дисфункції СНЩС.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Усього	у тому числі	
		Практичні	СРЗ
Тема № 1. Гнатологія як науково-практичний напрямок в ортопедичній стоматології. Морфофункціональні елементи зубощелепної системи, їх взаємозв'язок. Біомеханіка жуваального апарату Прикус, артикуляція, оклюзія. Функції білатеральних систем. Артикуляційна рівновага.	12	4	8
Тема № 2. Методики визначення центральної оклюзії і центрального співвідношення щелеп. Функціональна патологія зубів і зубних рядів. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій відсутності зубів. Апаратурна функціональна діагностика зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.	18	6	12
Тема № 3. Функціональне призначення оклюзійних поверхонь зубів та їх взаємодія з зубами антагоністами. Оклюзійний компас. Формування оклюзійних контактів при виготовленні зубних протезів.	12	4	8
Тема № 4. Морфофункціональні зміни в тканинах пародонта при його функціональному перевантаженні. Причини функціонального перевантаження тканин пародонта. Травматична оклюзія. Прямий і відбитий травматичні вузли. Особливості ортопедичного лікування функціонального перевантаження пародонту.	12	4	8
Тема № 5. Особливості діагностики оклюзійних порушень при деформаціях зубних рядів і прикусу, пов'язаних з патологією твердих тканин зубів, з парафункціями, частковою відсутністю зубів. Патогенез вертикальних і горизонтальних деформацій зубних рядів. Клініка, класифікація, апаратна функціональна діагностика деформації зубних рядів.	18	6	12

Тема № 6. Функціональна патологія скронево-нижньощелепного суглоба. Клініко-інструментальні і апаратурні методи обстеження хворих з патологією СНЩС. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Апарати для обстеження хворих з патологією СНЩС (лицьові дуги, артикулятори, аксіографи). Залік.	18	6	12
Усього годин	90	30	60

5. Теми лекційних/семінарських/практичних/лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. Гнатологія як науково-практичний напрямок в ортопедичній стоматології. Морфофункціональні елементи зубощелепної системи, їх взаємозв'язок. Біомеханіка жувального апарату Прикус, артикуляція, оклюзія. Функції білатеральних систем. Артикуляційна рівновага.	4
2.	Тема № 2. Методики визначення центральної оклюзії і центрального співвідношення щелеп. Функціональна патологія зубів і зубних рядів. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій відсутності зубів. Апаратурна функціональна діагностика зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.	6
3.	Тема № 3. Функціональне призначення оклюзійних поверхонь зубів та їх взаємодія з зубами антагоністами. Оклюзійний компас. Формування оклюзійних контактів при виготовленні зубних протезів.	4
4.	Тема № 4. Морфофункціональні зміни в тканинах пародонта при його функціональному перевантаженні. Причини функціонального перевантаження тканин пародонта. Травматична оклюзія. Прямий і відбитий травматичні вузли. Особливості ортопедичного лікування функціонального перевантаження пародонту.	4
5.	Тема № 5. Особливості діагностики оклюзійних порушень при деформаціях зубних рядів і прикусу, пов'язаних з патологією твердих тканин зубів, з парафункціями, частковою відсутністю зубів. Патогенез вертикальних і горизонтальних деформацій зубних рядів. Клініка, класифікація, апаратна функціональна діагностика деформації зубних рядів.	6
6.	Тема № 6. Функціональна патологія скронево-нижньощелепного суглоба. Клініко-інструментальні і апаратурні методи обстеження хворих з патологією СНЩС. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Апарати для обстеження хворих з патологією СНЩС (лицьові дуги, артикулятори, аксіографи). Залік.	6
	Всього	30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичного заняття Тема № 1. Гнатологія як науково-практичний напрямок в ортопедичній стоматології. Морфофункціональні елементи зубощелепної системи, їх взаємозв'язок. Біомеханіка жувального апарату Прикус, артикуляція, оклюзія. Функції білатеральних систем. Артикуляційна рівновага.	8
2.	Підготовка до практичного заняття Тема № 2. Методики визначення центральної оклюзії і центрального співвідношення щелеп. Функціональна патологія зубів і зубних рядів. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій відсутності зубів. Апаратурна функціональна діагностика зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.	12
3.	Підготовка до практичного заняття Тема № 3. Функціональне призначення оклюзійних поверхонь зубів та їх взаємодія з зубами антагоністами. Оклюзійний компас. Формування оклюзійних контактів при виготовленні зубних протезів.	8
4.	Підготовка до практичного заняття Тема № 4. Морфофункціональні зміни в тканинах пародонта при його функціональному перевантаженні. Причини функціонального перевантаження тканин пародонта. Травматична оклюзія. Прямий і відбитий травматичні вузли. Особливості ортопедичного лікування функціонального перевантаження пародонту.	8
5.	Підготовка до практичного заняття Тема № 5. Особливості діагностики оклюзійних порушень при деформаціях зубних рядів і прикусу, пов'язаних з патологією твердих тканин зубів, з парафункціями, частковою відсутністю зубів. Патогенез вертикальних і горизонтальних деформацій зубних рядів. Клініка, класифікація, апаратна функціональна діагностика деформації зубних рядів.	12
6.	Підготовка до практичного заняття Тема № 6. Функціональна патологія скронево-нижньощелепного суглоба. Клініко-інструментальні і апаратурні методи обстеження хворих з патологією СНЩС. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Апарати для обстеження хворих з патологією СНЩС (лицьові дуги, артикулятори, аксіографи). Залік.	12
	Разом	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: проведення контролю знань, умінь і навичок здобувачів, постановка загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, виконання завдань з їх обговоренням.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінювання активності здобувачів у бесіді, дискусії; уміння формулювати і відстоювати свою позицію.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті : усне опитування, оцінювання доповідей та уміння формулювати і відстоювати свою позицію, оцінювання активності на занятті, оцінювання виконання практичних навичок.

Критерії оцінювання на практичному занятті за національною шкалою:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
Добре «4»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок.
Задовільно «3»	Здобувач загалом опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок
Незадовільно «2»	Здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою

ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Гнатологія як науково-практичний напрямок в ортопедичній стоматології.
2. Жувальний апарат. Функція. Зв'язок з ШКТ.
3. Зубощелепна система. Елементи. Функції.
4. Морфофункціональні елементи зубощелепної системи, їх взаємозв'язок.
5. Біомеханіка жувального апарату
6. Прикус, артикуляція, оклюзія.
7. Методики визначення центральної оклюзії і центрального співвідношення щелеп.
8. Функціональна патологія зубів і зубних рядів.
9. Фізіологічні види прикусу. Ознаки.
10. Патологічні види прикусу. Ознаки
11. Рухи нижньої щелепи. Суглобові та різцові шляхи.
12. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.
13. Апаратурна функціональна діагностика зубощелепної системи при частковій відсутності зубів.
14. Функціональне призначення оклюзійних поверхонь зубів та їх взаємодія з зубами антагоністами. Оклюзійний компас.
15. Патологічні прояви порушення артикуляційної рівноваги в формуванні та функціонуванні жувального апарату.
16. Формування оклюзійних контактів при виготовленні зубних протезів.
17. Причини функціонального перевантаження тканин пародонта.
18. Травматична оклюзія. Прямий і відбитий травматичні вузли.
19. Методи визначення центральної оклюзії при I групі за Бетельманом.

20. Методи визначення центральної оклюзії при II групі за Бетельманом.
21. Методи визначення центральної оклюзії при III групі за Бетельманом.
22. Методи визначення центральної оклюзії при IV групі за Бетельманом.
23. Помилки при визначенні центральної оклюзії при відсутності зубів (I,II,III гр. За Бетельманом).
24. Помилки при визначенні центральної оклюзії при повній відсутності зубів.
25. Функціональний стан зубощелепної системи при частковій втраті зубів.
26. Морфофункціональні зміни в тканинах пародонта при його функціональному перевантаженні.
27. Особливості ортопедичного лікування функціонального перевантаження пародонту.
28. Функціональна патологія скронево-нижньощелепного суглоба.
29. Особливості діагностики оклюзійних порушень при деформаціях зубних рядів і прикусу пов'язаних з патологією твердих тканин зубів, з парафункціями, частковою відсутністю зубів.
30. Формування (моделювання) оклюзійних поверхонь і контактів при виготовленні зубних протезів (вкладок, коронок, мостоподібних протезів, часткових знімних протезів, повних знімних протезів).
31. Ортопедичні методи відновлення функції жування при деформації зубних рядів та патологічної стертості.
32. Ортопедичні методи відновлення функції жування при деформації зубних рядів та твердих тканин зубів.
33. Ускладнення при ортопедичного лікування деформації зубних рядів.
34. Ускладнення при ортопедичному лікуванні патологічної стертості твердих тканин зубів.
35. Патогенез вертикальних і горизонтальних деформацій зубних рядів. Клініка, класифікація, апаратна функціональна діагностика деформації зубних рядів.
36. Клініко-інструментальні і апаратні методи обстеження хворих з патологією СНЩС.
37. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування.
38. Апарати для обстеження хворих з патологією СНЩС (лицьові дуги, артикулятори, аксіографи).
39. Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС з незнімними конструкціями (вкладки, вініри, коронки, мостоподібні протези).
40. Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС частковими знімними протезами (ЧЗП,БП).
41. Ортопедичне лікування при дисфункції СНЩС повними знімними протезами.
42. Помилки та ускладнення ортопедичного лікування при дисфункції СНЩС.

12. Рекомендована література

Основна

1. Нідзельський, М. Я. Мовленнєва реабілітація при стоматологічному протезуванні / М. Я. Нідзельський, В. П. Чикор; МОЗ України, УМСА, Кафедра післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів. – Полтава, 2017. – 122 с

Додаткова

1. Нідзельський М. Я. Ортопедична стоматологія для лікарів-інтернів: навчальний посібник / М. Я. Нідзельський, Г. М. Давиденко, В. В. Кузнецов. – П.: ФОП Болотін А. В., 2016. – 216с.
2. Рожко М.М., Попович З.Б. та ін..Стоматологія: підручник: У 2кн Кн 1/К.:BCB «Медицина», 2016.с 458-462.
3. Orthopaedic dentistry [Text] : lecture course: lecture training text-book for IV-V academic years students of stomatological faculty with English language form of study / V. M. Dvornyk, V. M. Novikov, G. M. Kuz [et al.]; under the gen. editorship of V. M. Novikov, V. M. Dvornyk, 2023. - 203 p

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. Електронна бібліотека ОНМедУ <https://library.odmu.edu.ua/catalog/>
3. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>